

Proslava 60. obljetnice Katedre za hrvatski standardni jezik

Lidija Cvikić

Katedra za hrvatski standardni jezik Odsjeka za kroatistiku Filozofskoga fakulteta u Zagrebu osnovana je 1949. godine na poticaj Stjepana Ivšića pa je prošle godine proslavila 60. rođendan. Povodom proslave te okrugle obljetnice u prosincu 2009. održan je jednodnevni znanstveno-stručni skup na kojemu je sudjelovalo pedesetak sudionika, sadašnjih i bivših članova Katedre te njihovih uzvanika, kroatista i slavista sa zagrebačkoga i drugih hrvatskih sveučilišta te ostalih članova Odsjeka za kroatistiku.

Otvaranje skupa — Proslava obljetnice Katedre započela je prigodnim riječima njezina predstojnika Ive Pranjkovića te pročelnice Odsjeka za kroatistiku Mire Menac-Mihalić. Bivši predstojnik Katedre koji je na njezinu čelu proveo desetljeće i pol, Marko Samardžija, u sažetu prikazu povijesti Katedre podsjetio je na njezine bivše predstojnike: Ljudevita Jonkea (od 1949. do 1973.), Krunoslava Pranjića (od 1973. do 1975.), Vladimira Anića (od 1975. do 1991.), kao i na sve njezine bivše članove.

Znanstveni radovi — Glavni dio znanstvenoga skupa činila su znanstvena izlaganja “mladih (znanstvenih) nada” Katedre, kako su nazvane, u kojima su predstavili teme svojih doktorskih radova. Tatjana Pišković govorila je o posebnim vrstama sročnosti u hrvatskome jeziku, Helena Delaš dala je prikaz naglaska u Starčevićевой gramatici, o čemu se iscrpnije može pročitati i u ovome broju, Lidija Cvikić raspravljala je o fleksiji, derivaciji te pojmu morfološke osviještenosti, a Sanda Lucija Udier bavila se odnosom jezika književnosti i jezika publicistike u tekstovima Miljenka Jergovića. Nakon izlaganja mladih znanstvenica, koje su pokazale raznolikost tema, teorijskih i metodoloških pristupa, razvila se živa rasprava koja je pokazala da su teme kojima se bave poticajne i za buduća istraživanja.

Autorske knjige — Uslijedila su predstavljanja knjiga članova Katedre. Najprije su predstavljene dvije autorske knjige nastale kao rezultat autorova dugogodišnjega bavljenja važnim, no pomalo zanemarenim temama hrvatskoga jezikoslovlja. Marko Samardžija govorio je o knjizi Ive Pranjkovića *Franjevačko spisateljstvo na hrvatskome jeziku*, svojevrsnome tematskome

nastavku njegove knjige *Hrvatski jezik i franjevci Bosne Srebrene*. Drugu je knjigu, *Hrvatski jezik, pravopis i jezična politika* NDH autora Marka Samarđžije, predstavila Bernardina Petrović.

Priredivačke knjige — Predstavljene su i dvije knjige koje su za objavljivanje priredili mlađi članovi katedre. Krešimir Mićanović govorio je o knjizi *Antibarbarus hrvatskoga jezika* autora Joze Dujmušića koju je za objavljivanje priredila Tatjana Pišković. U knjizi su sakupljeni jezični savjeti koje je široj javnosti danas slabije poznat autor objavljivao od 1932. do 1935. najprije u *Obzoru*, a potom u *Hrvatskoj straži*. Ivo Pranjković govorio je o knjizi *Naličje kalupa* u kojoj je Ivan Marković prikupio i priredio radove vrsnoga jezikoslovca Vladimira Anića, pokojnoga člana Katedre, koji su nastali i objavljivani između 1958. i 1999.

Uredničke knjige — Na skupu su predstavljena i dvije uredničke knjige. O knjizi *Jezični varijeteti i nacionalni identiteti* urednika Lade Badurine, Ive Pranjkovića i Josipa Silića govorila je Iva Nazalević. Riječ je o zborniku radova domaćih i inozemnih jezikoslovaca koji se bave standardnim jezicima nastalim na štokavskoj osnovici. Edita Hercigonja predstavila je knjigu umirovljene katedarske kolegice Nives Opačić *Reci mi to kratko jasno*. Kako sam podnaslov knjige kaže, *Hrvatski za normalne ljude*, u njoj se o hrvatskome jeziku raspravlja na način primjeren nestručnjacima, a njezin je osnovni cilj pomoći izvornim govornicima da se na svome jeziku lakše, preciznije i ljepše izraze.

Moglo bi se reći da je jednodnevni skup pokazao i potvrdio središnje mjesto Katedre u hrvatskome jezikoslovlju te da se od članova Katedre i u budućnosti mogu očekivati vrijedni i zanimljivi jezikoslovni kroatistički prinosi.